

The European Society for
History of Law

BULLETIN

EVROPSKÉ SPOLEČNOSTI PRO PRÁVNÍ DĚJINY, Z. S.

číslo 4

roč. 9

22. prosinec 2023

ISSN 2464-4889

Vážení členové

Evropské společnosti pro právní dějiny, z.s.,

stejně jako i v předchozích letech si Vám dovolu-
jeme zaslat předvánoční a zároveň i poslední
letošní řádné číslo našeho bulletinu.

V tomto čísle se opět po roce vracíme k uveřej-
nění seznamu kvalifikačních prací (bakalářských,
magisterských, rigorózních a disertačních) ob-
hájených v roce 2023 na všech českých a sloven-
ských právnických fakultách.

Přinášíme Vám rovněž rubriku „právněhisto-
rická výročí“, v níž vzpomínáme na významné
osobnosti právní vědy. Pro toto číslo zpracoval
Jaromír Tauchen biografický medailon Františka
Šamalíka (*1923–†2008).

Chtěli bychom všechny členy i nečleny Evropské
společnosti pro právní dějiny vyzvat, aby sami
přispěli do tohoto bulletinu; především oceníme
zprávy z konferencí, recenze či anotace knih.
Případně budeme rádi i za zaslání pozvánek na
konference. Je možné zveřejnit i diskusní pří-
spěvky či kratší zamyšlení vztahující se k oblasti
právní historie a římského práva.

Uživatele facebooku si dovoluujeme upozornit na
existenci skupiny Evropské společnosti pro
právní dějiny a vyzýváme tímto její členy, aby se
k ní přidali. Naše skupina představuje možnost
získat aktuální informace z našeho oboru.

Naleznete ji na odkazu:

[https://www.face-
book.com/groups/271287786103/](https://www.facebook.com/groups/271287786103/)

Na závěr bychom chtěli popřát všem členům
klidné prožití vánočních svátků a stálé zdraví do
nadcházejícího roku 2024.

Představenstvo

Evropské společnosti pro právní dějiny, z. s.

Ocenění za celoživotní přínos pro rozvoj právní historie za rok 2023

Dne 24. října 2023 bylo uděleno ocenění za celoživotní přínos pro rozvoj právní historie in memoriam prof. JUDr. Ignáci Antonínu Hrdinovi, DrSc., O.Praem.

Profesor Hrdina byl nejen vynikajícím odborníkem na církevní právo, ale dlouhodobě se rovněž věnoval právním dějinám včetně římského práva. Byl autorem více než stovky odborných článků v odborných časopisech i sbornících, publikovaných recenzí, slovníkových hesel, ale i popularizujících článků. V rámci českých právních dějin se zabýval zejména soudními procesy říšského hraběte Františka Antonína Šporka (1662–1738).

Ocenění převzal ThLic. PhDr. Daniel Peter Janáček, O.Praem., PhD., opat strahovský.

JUDr. Alexandra Bejvančická a ThLic. PhDr. Daniel Peter Janáček, O.Praem., PhD.

Právněhistorická kniha roku 2021–2022

V průběhu září 2023 odborná porota Evropské společnosti pro právní dějiny, z.s., zhodnotila knihy z oblasti českých a slovenských právních dějin, obecných právních dějin a římského práva, které byly vydány v předcházejících dvou letech. Z důvodu pandemie COVID-19, která výrazně ovlivnila publikační činnost, byla tak pro hodnocení spojena léta 2021 a 2022 dohromady.

Ocenění „Právněhistorická kniha roku 2021–2022“ bylo uděleno autorskému kolektivu pod vedením prof. Mgr. Miroslava Lysého, PhD., doc. JUDr. Martina Gregora, PhD., a Mgr. Lenky Martincové, PhD. z Právnické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě za monografii *„Dejiny Právnickej fakulty Univerzity Komenského“*.

Jako druhá nejlepší právněhistorická kniha byla oceněna monografie JUDr. Mgr. Bc. et Bc. Josefa Vacka z Katedry právních dějin Právnické fakulty Univerzity Karlovy za monografii *„Sexuální delikty před apelačním soudem v letech 1687–1727“* a třetí nejlepší právněhistorickou knihou byla vyhlášena dvoudílná kolektivní monografie autorů z brněnské a bratislavské právnické fakulty *„Ústava a ústavní systém socialistického Československa“*.

Martin Gregor, Miroslav Lysý, Lenka Martincová, Karel Schelle.

Při předávání ocenění proběhla diskuze v přátelském duchu o problémech, které provázely přípravu publikací mapujících historii brněnské a bratislavské právnické fakulty.

Právněhistorická výročí

František Šamalík (*1923 – †2008)

Prof. JUDr. František Šamalík, DrSc., se narodil 28. prosince 1923 v obci Kuničky na Blanensku. Pocházel ze skromných poměrů: jeho otec byl zemědělský dělník a matka v domácnosti, oba bez politické příslušnosti. V roce 1935 vychodil pětitřídní obecnou školu, na kterou navázalo tříleté studium na měšťánské škole. V roce 1938 nastoupil do učení a na odborné pokračovací škole a poté se v podniku Minerva Boskovice v roce 1941 vyučil soustružníkem. Právě v tomto podniku pracoval až do konce druhé světové války, kdy se stal členem Komunistické strany Československa a nastoupil dvouletou základní vojenskou službu. Po návratu pracoval až do roku 1950 jako dělník v Adamovských strojírnách, kdy přešel do stranického aparátu a působil ve funkci vedoucího tajemníka Okresního výboru KSČ v Blanensku. V letech 1952–1953 absolvoval jednoroční kurz na Ústřední politické škole KSČ a po jeho ukončení začal pracovat jako redaktor a člen redakční rady teoretického stranického časopisu *Nová mysl*. Po několika ideových konfliktech a jeho obvinění z revizionismu plynoucího z kladného vztahu k některým prvkům ideologie uplatňované v tehdejší Jugoslávii musel toto zaměstnání v roce 1959 opustit a přešel do odborářského deníku *Práce*.

Při zaměstnání dálkově dva roky studoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy dle individuálního studijního plánu; toto studium zakončil státní závěrečnou zkouškou 30. června 1960 a byl promován doktorem práv. Po ukončení dálkového studia na právnické fakultě se v létě 1960 přihlásil do konkurzu na pozici odborného asistenta na katedru obecné teorie státu a práva, kde se uvolnilo místo po právě náhle zemřelém prof. Radimu Foustkovi. Ve výběrovém řízení byl vybrán a na katedru nastoupil k 1. září 1960. Jako pedagog byl u studentů velice oblíbený. Přednášel teorii státu a práva, sociologii práva a politiky a některé úseky z dějin politických ideologií.

Šamalíkova profesní kariéra na právnické fakultě se vyvíjela velice rychle. Již v roce 1963 obhájil kandidátskou disertaci na téma „*Právo a společnost*“. O rok později se habilitoval a v roce 1965 byl jmenován docentem pro obor obecné teorie státu a práva. V roce 1968 obhájil doktorskou disertaci na téma „*Člověk a instituce*“ a byla mu udělena vědecká hodnost doktora právních věd. Ve druhé polovině šedesátých let náležel Šamalík k předním teoretikům reformního proudu uvnitř KSČ a právě krizová léta 1968–1969 pro Šamalíka znamenala zásadní zvrát v jeho dosavadní kariéře a na dlouhých dvacet let také její konec. V roce 1969 si podal žádost o jmenování řádným profesorem, k čemuž však již nedošlo. Za politické postoje ve zlomových letech byl vyškrtnut z KSČ a donucen odejít z právnické fakulty. Oficiálně to bylo dohodou z 16. září 1970 z důvodu dlouhodobé nemoci. Ve skutečnosti to však bylo pouze smírní řešení pro nucený odchod z právnické fakulty.

Po stabilizaci jeho onemocnění mu byl přiznán plný invalidní důchod, proti jehož následnému téměř okamžitému zrušení se ihned odvolal. Rozsudkem Městského soudu v Praze bylo konstatováno, že jeho zdravotní stav nevyklučuje vykonávat vědecko-pedagogickou činnost. Pracovní místo, které by odpovídalo kvalifikaci vysokoškolského učitele, však od roku 1970 nenalezl, a tak zůstal prakticky bez zaměstnání až do roku 1990. V roce 1977 patřil k jednomu ze zakládajících členů Charty 77 a v sedmdesátých a osmdesátých letech působil v disentu, takže publikovat mohl drobné práce pouze v samizdatu či v zahraničí. Ve druhé polovině osmdesátých let byl členem redakční rady ilegálních Lidových novin. V roce 1989 připravovaly disidentské kruhy návrh nové československé ústavy, což byla reakce na oficiální

vládní návrh Mariána Čalfy. Těchto diskuzí o koncepci nové ústavy se tak vedle Vladimíra Mikule, Petra Pitharta, Václava Pavlíčka a Zdeňka Jičínského účastnil i František Šamalík.

Na jaře 1990 byl Šamalík na právnické fakultě rehabilitován, a když projevil vůli vrátit se zpět, byla s ním od 1. března 1990 uzavřena pracovní smlouva na pozici docenta. Od září 1990 byl přijat i na Ústav státu a práva Akademie věd, kde působil jako vědecký pracovník až do roku 2002. Po určitou dobu vykonával vedoucího Kabinetu pro politické vědy. V dubnu 1990 ho prezident republiky jmenoval profesorem pro obor teorie státu a práva. Počátkem roku 1990 se stal členem vědecké rady právnické fakulty. Na právnické fakultě působil do 30. září 1992.

Jako signatář Charty 77 měl velice blízko k představitelům Občanského fóra, a proto byl zařazen na čelní místo jeho kandidátní listiny v Jihomoravském kraji v červnových volbách roku 1990, ve kterých byl zvolen poslancem do Sněmovny národů Federálního shromáždění. Po jeho rozpadu přešel do poslaneckého klubu Sociálně demokratické orientace, kde zůstal až do 4. června 1992. Ve Federálním shromáždění byl členem ústavněprávního výboru a členem expertní komise pro přípravu nové Ústavy. Výrazně se podílel také na některých formulacích Listiny základních práv a svobod. V devadesátých letech byl členem České strany sociálně demokratické a dlouhodobě se podílel na formulaci jejího politického programu. Ve druhé polovině roku 1992 vypracoval pro poslanecký klub ČSSD společně s Jiřím Boguszakem a Vladimírem Mikule návrh Ústavy ČR, který však nebyl z formálních důvodů v České národní radě projednán.

František Šamalík patřil na konci šedesátých let minulého století k jedněm z nejvýraznějších osobností vědeckého a veřejného života. Ve své vědecké práci se zaměřil zejména na sociologické pojetí problémů obecné teorie práva. Jeho vědecké práce se vyznačovaly odbornou seriózností, kritičností, schopností autora k abstraktnímu myšlení a k formulaci nových problémů a s tím související vědeckou odvahou. Příznačný pro jeho vědeckou práci byl široký společenskovední záměr, využívání a spojování poznatků z různých oborů a zájem o otázky, které se nacházely na pomezí různých disciplín (teorie práva a politologie na jedné straně a sociologie, psychologie a filozofie na straně druhé). K charakteristickým rysům Šamalíkových prací ze šedesátých let náležel kritický a deziluzivní pohled na společenskou problematiku. Šamalík přispěl k modernizaci marxistické nauky v oblasti sociologického zkoumání; jeho vědecké závěry, ke kterým dospěl, se však ne vždy setkaly s obecným souhlasem a v dílčích otázkách se staly předmětem polemiky.

Šamalík byl autorem nebo spoluautorem řady učebních pomůcek z oboru teorie státu a práva a příbuzných oborů, zejména sociologie práva a politiky a sociologie organizace. Byl autorem obsáhlých monografií a velkého množství článků ve vědeckých a odborných časopisech. Oficiálně publikovat však směl jen v šedesátých letech a pak až po roce 1989. V roce 1972 vydal knihu „*Československý problém*“ v Kolíně nad Rýnem v nakladatelství Index pod pseudonymem Antonín Ostrý. V devadesátých letech se pak vědecky věnoval především politice a její historii, demokratickému sociálnímu státu, jakož postavení občanské společnosti v moderním státě. Jak je zřetelné z charakteristiky Šamalíkovy vědecké činnosti, nebyl to jen právník, ale i špičkový politolog, sociolog, historik i filozof.

Co se týče Šamalíkovy politické kariéry, tak byl od roku 1945 členem KSČ, ve které zastával celou řadu funkcí. V únorových událostech 1948 byl členem akčního výboru v Kuničkách. Byl členem Místního národního výboru, avšak nejdůležitější stranickou funkci zastával na Okresním výboru KSČ v Blansku v roce 1960, kdy se stal vedoucím tajemníkem Okresního výboru. V období Pražského jara byl členem celoškolského výboru KSČ. Dále byl od roku 1947 členem ROH a později členem Československé socio-

logické společnosti, kde působil jako vedoucí sekce sociologie práva a politiky. V letech 1990–1995 vykonával funkci předsedy Československé společnosti pro politické vědy. Od roku 1991 spolupracoval s Masarykovou dělnickou akademií a odbornými komisemi ČSSD. V roce 1992 mu Jednota českých právníků za zásluhy udělila stříbrnou medaili Antonína Randy. Byl rovněž zapsán do Knihy cti Městské části Praha 3 za své zásluhy o boj za demokracii a lidská práva.

František Šamalík zemřel 24. dubna 2008 ve věku 85 let.

Vybraná bibliografie: Stát a společenské organizace v SSSR. In: Acta Universitatis Carolinae: Iuridica, roč. 7, 1961, s. 3; Hlavní směry rozvoje socialistické demokracie. In: Právník, roč. 100, 1961, s. 19; Stát a společenská organizace v SSSR. Praha 1962; Právo a společnost. Praha 1963; Význam sociologie pro vědu o státu a právu. In: Právník, roč. 102, 1963, s. 177; Právní kultura a ediční praxe. In: Právník, roč. 103, 1964, s. 370; Úvod do sociologie práva a politiky: Určeno pro posl. právnické fak. Karlovy univ. Praha 1964; Úvod do socialistického práva a politiky. Praha 1964; Návys problémů sociologie organizace. Praha 1966; Člověk a instituce: Antinomie moderní demokracie. Praha 1967; Československý problém. Köln 1972; Právní stát kontra stalinismus. Praha 1991; Německo humanistů a romantiků. Praha 1991; O podstatě a záležitostech politiky. Praha 1992; O politické společnosti. Brno 1994; Občanská společnost v moderním státě. Brno 1995; Úvahy o dějinách české politiky: od reformace k osvícenství. Praha 1996; Ústava sevřená v protikladech restaurace. Praha 2008.

Jaromír Tauchen

Pozapomenuté osobnosti

Josef Leander Beneš (*1830 – †1887)

Josef Leander Beneš byl českým právníkem a učitelem. Rodák z Vysokého Mýta se po maturitě vydal studovat právnickou fakultu do Prahy a zakotvil zde nastálo s výjimkou doby, kdy po roce 1865, kdy promoval, působil jako advokátní koncipient ve Slaném, dokud si neshromáždil dostatek prostředků na to, aby si mohl otevřít vlastní advokátní kancelář. O jeho právnických kvalitách nejlépe svědčí skutečnost, že byl zvolen nejen do disciplinární rady, ale i do zkušební komise pro advokátní zkoušky.

Josef Leander Beneš byl nejen právníkem, ale také pedagogem, který působil na vysoké škole technické, lihovarnické a kupecké škole. Od roku 1882 působil jako ředitel odborné školy sladovnické a byl i jedním z prvních profesorů na Československé obchodní akademii.

Tento muž, který byl svým okolím ceněn jako skromný, ale zároveň i svědomitý právník a

učitel, byl také literárně činný. Jeho texty se bezprostředně vztahovaly k praxi. Jednalo se hlavně o dva delší články *O kupeckých poukázkách* (1881) a *O zřízení a vedení kněh živnostenských* (1885). Několika hesly přispěl Josef Leander Beneš také do Riegrova slovníku naučného.

Co se týká soukromého života, Beneš byl dvakrát ženat. Jeho první žena byla Anděla Klarerová (1850–1873). S ní měl dva syny, přičemž první zemřel v pouhých 22 letech, syn Rudolf se později stal správcem panství Sachsenberg na Českotěšínsku. S druhou manželkou Josefou měl tři děti, přičemž dvě zemřely v dětském věku, o osudech posledního toho není příliš známo.

Na sklonku svého života bojoval Josef Leander Beneš tři roky s těžkou chorobou ledvin, které nakonec podlehl 8. května 1887. V nekrologu uveřejněném ve Zlaté Praze 20. května 1887 bylo konstatováno: „*Pevnost a ráznost povahy, řídká skromnost, úslužnost a ochota stejná ku každému, úplná oddanost v povolání učitelské, svědomitost u plnění povinností, to vše pojistilo muži tomu mezi námi vřelou a trvalou vzpomínku.*“

David Najman

VÝROČNÍ ZPRÁVA KATEDRY DĚJIN PRÁVA PRÁVNICKÉ FAKULTY TRNAVSKÉ UNIVERZITY TRNAVĚ ZA AKADEMICKÝ ROK 2022/2023

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI KATEDRY DEJÍN PRÁVA ZA AKADEMICKÝ ROK 2022/2023 TRNAVSKÁ UNIVERZITA V TRNAVE, PRÁVNICKÁ FAKULTA

1. PERSONÁLNE ZLOŽENIE KATEDRY	2
2. VYUČOVANÉ PREDMETY	3
3. ZÁVEREČNÉ PRÁCE	5
4. PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ	8
5. GRANTY	20
6. KONFERENCIE, PODUJATIA A INÉ AKTIVITY KATEDRY	22

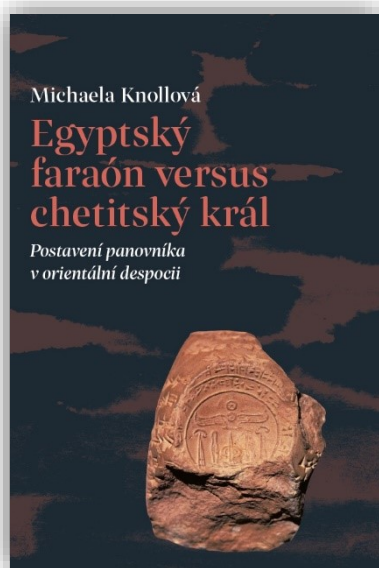
Elektronická verze výroční zprávy je dostupná na tomto [odkazu](#).

RECENZE A ANOTACE KNIH

Michaela Knollová, Egyptský faraón versus chetitský král: Postavení panovníka v orientální despocii.

Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2023, 248 stran

(ISBN 978-80-7465-560-9)

Publikace se zaměřuje na starověkou právní úpravu. Nezabývá se však tradičním a oblíbeným římským právem, ale směřuje svůj zájem hlouběji do historie, až do období prvních civilizací, přičemž z pestré škály těchto prvních státních útvarů vybírá dva, a to Egypt a chetitskou říši. Ústředním tématem je zde vladař těchto státních útvarů, tedy osoba stojící na samém vrcholu mocenské struktury. Egyptský král byl vybrán coby typický představitel orientálního despoty, neboť minimálně v oficiálně proklamované rovině naplňuje jeho osoba vše, co od starověkého orientálního vladaře očekáváme. Na druhé straně lze jen těžko najít vládce vysoce rozvinutého starověkého státu, který tyto představy (tedy představy o monarchovi s absolutní mocí) naplňuje méně než chetitský král. Tato skutečnost je zajímavá i vzhledem k shodnému stupni vývoje obou státních útvarů a ke geografické blízkosti, což jsou aspekty, jež by měly vést spíše ke shodám než k odlišnostem. Cílem publi-

kace je zachytit komplexně pozici starověkého panovníka obou zvolených státních útvarů, zejména ve vztahu k moci zákonodárné, výkonné a soudní. Práce vychází nejen z oficiálních dokumentů proklamujících žádoucí stav, ale využívá i prameny soukromého charakteru, tedy dokumenty odrážející každodenní praxi: právě ty dokreslují, jak vypadala skutečnost, která se samozřejmě mohla od žádoucího stavu značně lišit. S ohledem na staletou (a v případě starověkého Egypta dokonce tisíciletou) historii autorka uplatňuje kritický přístup k otázce vývoje, neboť žádnou zjištěnou skutečnost či institut nelze považovat za neměnné v průběhu času.

Vilém Knoll: Prokletí i usmíření. Několik kapitol z dějin trestního práva na Chebsku.

Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2022, 996 stran

(ISBN 978-80-261-1100-9)

Kniha je věnována problematice středověkého trestního práva a kriminality v prostoru města Chebu a Chebska zasazené do širších souvislostí, a to v míře, v jaké to umožňují dochované prameny. Vzhledem k jejich torzovitosti se nesnaží o komplexní pohled, ale jak naznačuje podtitul, představuje jen několik vybraných kapitol z širokého tématu. Kniha je výsledkem dlouholetého výzkumu zaměřeného na region Chebska a navazuje na autorovy starší práce, týkající se zejména středověkého trestního práva a související problematiky. Je založena na výzkumu archivních pramenů, jejich edic a rozsáhlé literatury. Jejím jádrem je právněhistorický rozbor obsahu dvou dochovaných městských knih spojených s výkonem trestního práva. Do obou bylo zapisováno v souvislosti s postihováním kriminální činnosti, ale charakter zápisů je odlišný. Zápis do Knihy klateb (Achtbuch) byl vyvrcholením civilního neboli akuzačního trestního řízení a dokládal, že byla nad řádně předvolaným

žalovaným pachatelem trestného činu, který se nedostavil k soudnímu jednání, vynesena klatba. Do Knihy zločinů (Buch der Gebrechen) bylo obvykle zapisováno v určité fázi trestního řízení inkvizičního, vedeného proti pachatelům trestných činů z úřední povinnosti. Zápisy v Knize klateb se týkají zejména případů usmrcení, kdežto v Knize zločinů je zachycena různá (převážně majetková) kriminalita. Obě knihy spolu s dalšími prameny umožňují alespoň částečně poznat, jak vývoj kriminality, tak i vývoj procesního řízení a jurisdikčních pravomocí chebských orgánů zejména v období 14. až 16. století, které je těžištěm knihy. Torzální poznatky o chebském právu jsou doplňovány na základě dalších pramenů a literatury, zejména pak s využitím poznatků o soudobém norimberském právu, do jehož okruhu chebské právo patřilo. Zjištěné poznatky jsou zasazeny do širších souvislostí. Je přitom jasně patrná postupná dominance města Chebu a jeho správních orgánů na úkor starších zemských struktur, které byly vybudovány původně chebskými ministeriály a postupně modifikovány v průběhu české zástavy. Kniha se soustředí zejména na problematiku jednoho z trestněprávních institutů – klatby – který detailně rozebírá včetně jeho historických a mytologických kořenů. Pozornost je věnována i restorativním prvkům dobové trestní justice v podobě různých variant smíření. Také zpracování dalších pojednávaných institutů – odpovědi (spolu s širší problematikou odpovědnictví), vypovězení či zákazu pobytu – se zaměřuje na otázku řešení konfliktů v minulosti. Tato problematika se tak stala jakýmsi leitmotivem celé práce.

NOVĚ VYŠLÉ KNIHY

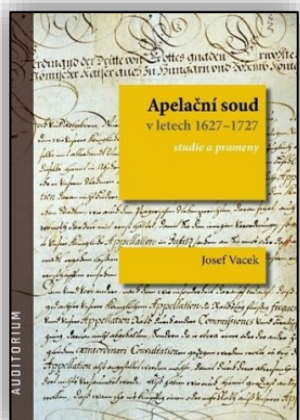

MAJETKOVÁ OCHRANA ŽENY PO SMRTI MANŽELA V ŘÍMSKÉM PRÁVU

Petr Dostálík

ISBN 978-80-7502-697-2

Leges, Praha, 2023, 132 stran

APELAČNÍ SOUD V LETECH 1627–1727. STUDIE A PRAMENY

Josef Vacek

ISBN 978-80-87284-09-4

Auditorium, Praha, 2023, 240 stran

SPRAVEDLNOST, NEBO POMSTA? POTRESTÁNÍ VÁLEČNÝCH ZLOČINCŮ, KOLABORANTŮ A ZRÁDCŮ PO 2. SVĚTOVÉ VÁLCE V ČESKOSLOVENSKU

Jaroslav Pažout, Kateřina Portmann (eds.)

ISBN 978-80-7516-013-3

ÚSTR, Praha, 2022, 364 stran

AKTUÁLNÍ ČÍSLO ČASOPISU

JOURNAL ON EUROPEAN HISTORY OF LAW (vol. 14, č. 2/2023)

BOOK REVIEWS

Hans-Christian Herrmann (Hg.): Die Strukturkrise an der Saar und ihr langer Schatten. Bilanz und Perspektiven von Montanregionen im europäischen Vergleich

Michael Röhrig (Hg.): Königshof und Landgemeinde. Geschichte Völklingens von den Anfängen bis zur Mitte des 19. Jahrhunderts

Alfred Söllner, Christian Baldus: Römisches Recht

Ulrike Babusiaux, Christian Baldus, Wolfgang Ernst, Franz-Stefan Meissel, Johannes Platschek, Thomas Rüfner (Hrsg.): Handbuch des Römischen Privatrechts

REPORTS FROM HISTORY OF LAW

Christoph Schmetterer: Tagungsbericht: Ausnahme und Vielfalt im Recht der Vormoderne

Thomas Gergen: Stephan Toscani: Jurist, früherer Minister und Landtagspräsident, nunmehr Träger „Professor Alfred Diwersy Ehrenpreis“

ARTICLES

Gabriele Schneider: Women as Judges and Public Prosecutors in Austria: A Historical Overview

Jaromír Tauchen: Die gelenkte Wirtschaft, ihre Rechtsgrundlage und ihr strafrechtlicher Schutz im Protektorat Böhmen und Mähren (1939 – 1945)

Andrew Watson: The Legal Education Revolution that Failed – Attempts to Establish a Legal University in Victorian Britain

Ivan Kosnica: Naturalisations in the Independent State of Croatia

Aleksejs Jelisejevs: From Bona Fides to Laba Ticība: Historical Interpretation of the Good Faith Principle in Latvian Law

Jelena Nikčević: Development of Security Instruments of Maritime Loans on the Eastern Adriatic Coast, with Particular Reference to the Ordinance-Law on Property Rights on Ships and Maritime Liens from 1939

Zdeňka Stoklásková: Die Armenfürsorge als Rechtsproblem in der Österreichischen Monarchie

Lenka Šmídová Malárová: Jews and Anti-Jewish Rules in the Czech Codification of Church Law of 1349

János Erdődy: In XII minuendi sumptus sunt lamentationisque funeris – sed ea non tam ad religionem spectant quam ad ius sepulcrorum: Restrictions on Funeral Luxury in Rome

Gábor Schweitzer: Der Rechtsstatus und die Selbstverwaltung der Hauptstadt Budapest in der bürgerlichen Ära

Csaba Cservák: The Constitutional Development of Transylvania

Péter Nagy: Hungarian Scholar of Czechoslovak Law in the USA. The Life and Works of Miklós Ujlaki

Viktor Papp: Conflicts, Compromises and Professionalization. The Case of Hungarian Trainee Lawyers in the late 19th Century

Tamás Antal: A Hungarian Jurist's Views on 19th-Century English Juries

Thembi Pearl Madalane: Western Europe Immigration Laws on Diversity in International Arbitration. A Historical Perspective on Africa and the Influence of English Law

Balázs Arató: The Historical Roots of Family Businesses, the Entail and the Unification of Wealth

Réka Pusztahelyi: Undue Influence as a Civil Law Concept in the Hungarian Legislation and Judicial Practice (Investigation of the Drafts of the Hungarian Civil Code between 1900 and 1928 and the Corresponding Literature and Practice)

Roman Savuliak: Codex Theresianus of 1766: Codification Works, Structure, main Content and Significance of Roman Law Reception during its Conclusion Process

Vinicius Magalhães Casagrande: Rechtsnormen und Logische Analysis: ein Briefwechsel – Was Kelsen tricked?

Thomas Gergen: Durchsetzung von Ansprüchen auf Bescheidung und Gewährung von Pensionsleistungen als Vertragsbedienstete von verschiedenen EU-Behörden – Rechtsgeschichte der frühen Jahre der EU als „Lehrmeisterin“ und gutachterliches „Handwerkszeug“

Stefano Barbatì: Il postliminio di Ostilio Mancino

ANNEX: XVII. JAHRESTREFFEN DER JUNGEN ROMANISTEN

Radek Černoch: Introductory Remarks on the Essays of the Speakers of the XVIIth Young Scientists Meeting on Roman Law

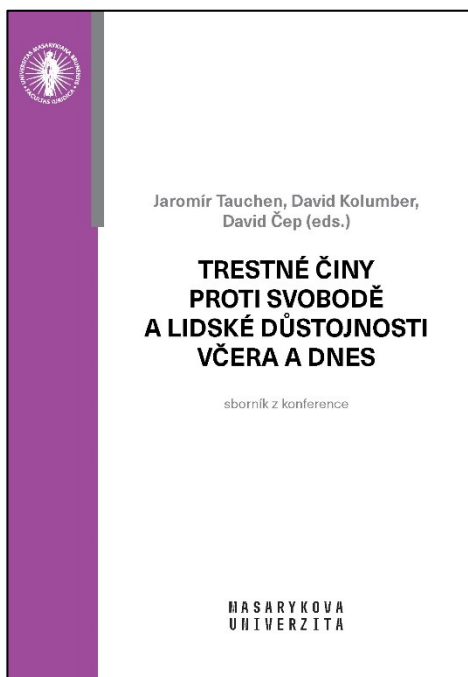
Michael Binder: The Capability to sue or be a Defendant in the Context of Matrimony with filii familias: An Analysis of D. 15.1.38.1 and D. 24.3.22.3

Číslo 2/2023 časopisu JEHL je dostupné v plné verzi na tomto [odkazu](#):

TRESTNÉ ČINY PROTI SVOBODĚ A LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI VČERA A DNES

Jaromír Tauchen, David Kolumber, David Čep (eds.)

Brno: Masarykova univerzita, 2023, 323 s., ISBN 978-80-280-0444-6

OBSAH

Historickoprávní příspěvky

Milan Dobeš: Soudní praxe při trestání homosexuálního chování v Československu v 80. letech 20. století

Miroslav Fico: Obchodovanie s ľuďmi v trestnom zákonodarstve medzivojnovoj Československej republiky

Tomáš Gábriš, Miriam Laclavíková: Leť v trestných činoch proti slobode: Filozofické a historické dimenzie

David Hubený: Útvary meziválečného Policejního ředitelství v Praze na boj proti obchodu s bílým masem a šíření nemravné literatury

Jakub Novák: Případ Alexandra Sekereše – trestný čin znásilnění před soudem čs. legií v Rusku

Petr Osina: Trestné činy proti svobodě a lidské důstojnosti v islámském právu

Lenka Šmídová Malárová: Delikt „hanění“ v právní praxi středověkého a raně novověkého brněnského městského práva

Adriana Švecová, Iveta Floreková: Sexuálně trestné činy v trestnej praxi oravského stoličného súdu v 18. storočí

Peter Vyšný, Marek Prudovič: Zotročenie nepriateľa v spravodlivej vojne z pohľadu Salamanskej školy

Část věnovaná současné právní úpravě

Pavel Borčevský: K některým problematickým aspektům trestného činu navazování nedovolených kontaktů s dítětem

Attila Fodor: Trestný čin ydierania

Stanislav Mihálik: Trestné činy znásilnenia a sexuálneho násilia v Slovenskej republike v kontexte legislatívnych zmien

Renata Okáčová: Trestněprávní úskalí aplikací pro konsenzuální sexuální styk

Rastislav Remeta: Trestný čin vydierania v trestnom zákone Slovenskej republiky, jeho formy, spôsoby odhaľovania a dokazovania

František Vavera: Zbavení a omezení osobní svobody (de lege lata)

Pavel Vetešník: Kuplířství a jeho postih na území České republiky

Karin Vrtíková, Ivana Mokrá, Patrícia Krásna: Znásilnenie handicapovanej osoby v kontexte aktuálneho legislatívneho a aplikačného vývoja

Ján Šanta, Eva Szabová: Obmedzenie slobody vyznania v historickom a inkvizičnom kontexte

Elektronická verze sborníku je dostupná na tomto odkazu:

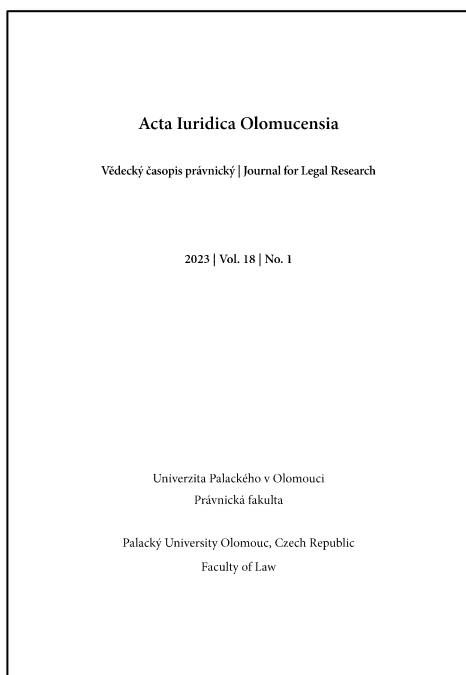
<https://www.law.muni.cz/sborniky/trestne-ciny-proti-svobode/trestne-ciny-proti-svobode.pdf>

ACTA IURIDICA OLOMUCENSIA

2023 | Vol. 18 | No. 1

Monotématické číslo s příspěvkem z konference

"Doc. Emil Hácha (1872–1945) – pohnutý osud v pohnuté době"

OBSAH

Jan Pinz: Dr. Emil Hácha jako „státník“

Alexandra Letková: Keby stál Emil Hácha pred Národným súdom v Prahe

Jiří Jirásek: JUDr. Emil Hácha – muž politicky neangažovaný?

Pavel Maršálek: Emil Hácha mezi odbojem a kolaborací

Jan B. Uhlíř: Od zatracení k porozumění. Interpretace osobnosti Emila Háchy po roce 1945

Viktor Velek: „Kdo zpívá, nemá v srdci zlo...“ aneb Role hudby v životě Emila Dominika Josefa Háchy

Jan Beránek: Docent Emil Hácha a říšští protektoři

Bohumil Jiroušek: Šedesátník Emil Hácha

Marek Šmíd: Osobnost Emila Háchy v zrcadle vatikánských archivů

Pavel Salák: Korespondence E. Háchy a O. Sommera

Juraj Vačok: Osobný spis Emila Háchu

SECURITAS IMPERII

42–43/2023

STUDIE

Michal Janata: Retribuční justice po květnu 1945. Restitutio in integrum, nebo Nemesis?

Róbert Letz: Povojnový politický vývoj a rímskokatolícká cirkev na Slovensku 1945–1948

Beáta Katrebová Blehová: Agenti-kuriéri v prepojení na slovenský exil ako súčasť protikomunistického odporu v období počiatkov studenej vojny. Prípád Alexandra Matúša

Adam Zítek: Likvidace konfidenta? Osud Jiřího Hradecského na pozadí ozbrojeného odporu proti vládě komunistické strany v letech 1948–1953

DOKUMENTY

Pavel Žáček: „Když je Bůh s námi, kdo proti nám?“ Americké přípravy na válečný konflikt. Zpráva Blahoslava Hrubého o rozmisťování vysílaček v Československu v letech 1948–1949

ROZHOVORY

Rozhovor Michaely Stoilovy a Jana Dvořáka s Irinou Ščerbakovou. Stalinské represe, nevládní organizace Memorial a historický výzkum v ruských archívech

POLEMIKY

Jan Cholínský: K „recenzi“ sborníků o undergroundu publikované v časopisu Soudobé dějiny

RECENZE

MACLEAN, Fitzroy: Výpravy na Východ (*Roman Joch*)

VYHLÍDAL, Milan: Vojeňští zpravodajci proti nacistické okupaci. Odbojová skupina Tři konšelé (*Pavel Kreisinger*)

HRUBOŇ, Anton: Mýtus a kult Jozefa Tisa (*Dominik Šipoš*)

MOC, Pavel: Výstřely na šumavské hranici 1949–1951 (*Petr Mallota*)

MARUŠIAK, Juraj: Príliš skoré predjarie... Slovenskí študenti v roku 1956 (*Adam Zítek*)

ZPRÁVY

Jan Cholínský: Konference Sto let od narození profesora Josefa Kalvody

PŘÍLOHY

Referáty ze semináře „Vítězný únor“ nespádl z čistého nebe

Jan Cholínský: Milníky na cestě ke komunistickému puči v Československu

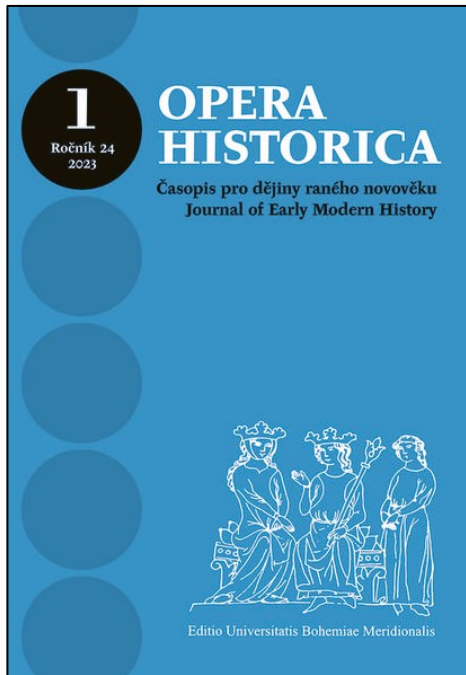
Jaroslav Rokoský: Cesta k Únoru 1948 – zákaz agrární strany a perzekuce jejích představitelů

Hana Kuslová: Stíhání Jana Antonína Bati a vedoucích představitelů firmy Baťa po druhé světové válce

Ladislav Kudrna: Třídní boj v praxi. Cílená likvidace veteránů RAF, 1945–1948/50

OPERA HISTORICA

1/2023

ARTICLES

Lenka Veselá: Knihovny olomouckých kanovníků v letech 1565–1642

Kateřina Pražáková: Saští zpravodajové a diplomaté ve vzbouřené Praze v zimě 1618/1619

František Koreš: Úskalí válečné solidarity Jan Vilém Mičan z Klinštejna a Roztok za českého stavovského povstání

Volodymyr Kyrychenko; Olena Sokalska: „The Treaties and Covenants“ of Pylyp Orlyk of 1710: the influence of social and political circumstances on historical discourse

Filip Vávra: Regensburg or Augsburg? The Perpetual Imperial Diet and the last plague epidemic in 1713/1714 through the eyes of the Bohemian envoy Franz Karl Wratislav von Mitrowitz

HISTORIOGRAPHY AND METHODOLOGY

Ivo Cerman: Was early modern natural law secularized? The current debates

BOOK REVIEWS

Hanna Rajfura – Patrycja Szewo – Barbara Świadek – Marek Walczak – Piotr Węcowski (edd.), Śmierć, pogrzeb i upamiętnienie władców (*Kateřina Pražáková*)

Friedrich Polleross, Die Repräsentation der Habsburger (1493–1806) (*Václav Bůžek*)

José Cáceres Mardones, Bestialische Praktiken (*Jakub Kalivoda*)

Joachim Bahlcke – Jiří Just – Martin Rothkegel (edd.), Konfessionelle Geschichtsschreibung im Umfeld der Böhmischen Brüder (1500–1800) (*Josef Hrdlička*)

Jiří Just – Eliška Baťová, In monte Oliveti. Litomyšl a knižní kultura jednoty bratrské (*Josef Hrdlička*)

Keith Pluymers, No Wood, No Kingdom (*Ondřej Lee Stolička*)

Marion Romberg (ed.), Empresses and Queens (*Rostislav Smíšek*)

Georg B. Michels, The Habsburg Empire under Siege. Ottoman Expansion and Hungarian Revolt (*Ondřej Lee Stolička*)

Věra Slováková, Dětství a dospívání poddaných na Moravě (*Václav Černý*)

Martin Nodl – Vladimír Urbánek (edd.), Josef Válka a myšlení o dějinách (*Václav Bůžek*)

WHAT'S NEW IN EARLY MODERN STUDIES

Ivo Cerman; Josef Grulich; Ondřej Lee Stolička; Kateřina Pražáková: Co je nového v raném novověku?

ZPRÁVY Z VĚDECKÉHO ŽIVOTA A JINÉ AKTUALITY Z PRÁVNÍ HISTORIE

Správa z podujatia: Quo vadis, slovenská a česká právna historiografia?

V dňoch 13.–14. septembra 2023 sa na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave konal vedecko-pedagogický workshop na tému metodológie a vedeckých trendov a výhľadov právnej historiografie s názvom „*Quo vadis, slovenská a česká právna historiografia?*“.

Išlo o podujatie zorganizované Katedrou dejín práva Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, v spolupráci so Sekciou pre právne dejiny, dejiny súdnictva a kriminality Slovenskej historickej spoločnosti, na ktorom sa zúčastnilo takmer 40 odborníkov zo Slovenska, Česka a Maďarska.

Z hosťujúcej Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave boli prítomní: prof. JUDr. PhDr. Tomáš Gábriš, PhD., LL.M., MA, prof. JUDr. Bc. Miriam Laclavíková, PhD., doc. JUDr. PhDr. Adriana Švecová, PhD., ThLic. Mgr. Michaela Moravčíková, Th.D., JUDr. Ingrid Lanczová, PhD., JUDr. Monika Martišková, PhD., JUDr. Marek Prudovič.

Z Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave sa zúčastnili: prof. Mgr. Miroslav Lysý, PhD., doc. Mgr. et Mgr. Matej Mlkvý, PhD., LL.M., doc. JUDr. Zuzana Mlkvá Illýová, PhD., doc. Mgr. Mgr. Ondrej Podolec, PhD., Mgr. Ján Sombati, PhD., Mgr. Lenka Martincová, PhD., Mgr. Igor Hron, PhD.

Z Fakulty práva Paneurópskej vysokej školy prišiel doc. JUDr. Mgr. Daniel Krošlák, Ph.D., LL.M.

Právnickú fakultu Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici reprezentovali: doc. JUDr. Ivana Šošková, PhD., doc. JUDr. Vierošlav Júda, PhD., doc. JUDr. PhDr. Martin Skaloš, PhD., JUDr. Elena Júdová, PhD., univ. doc., Mgr. Mgr. Andrea Kluknavská, PhD., LL.M., JUDr. Alexandra Letková, PhD.

Z Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach bol prítomný JUDr. Radoslav Pavlinský.

Českí kolegovia nás poctili svojou prítomnosťou z Právnickej fakulty Masarykovej univerzity, a to konkrétne: doc. JUDr. Jaromír Tauchen, Ph.D., LL.M., doc. JUDr. Pavel Salák, Ph.D., JUDr. Mgr. Radek Černoch, Ph.D. et Ph.D., JUDr. David Kolumber, Ph.D., Mgr. Jan Kabát, Mgr. Milan Dobeš.

Z Právnickej fakulty Karlovej univerzity v Prahe sa zúčastnili: doc. JUDr. PhDr. Pavel Maršálek, Ph.D., doc. JUDr. Marek Starý Ph.D., JUDr. PhDr. René Petráš, Ph.D., JUDr. Mgr. Bc. et Bc. Josef Vacek, Mgr. Veronika Ondrášková.

Právnickú fakultu Univerzity Palackého v Olomouci reprezentovali: doc. JUDr. Mgr. Ondřej Horák, Ph.D., Mgr. David Marhold.

Z Právnickej fakulty Západočeskej univerzity v Plzni bol prítomný doc. JUDr. Vilém Knoll, Ph.D.

Z maďarskej Univerzity verejnej služby, Spoločenskovedného výskumného centra, sa zúčastnil prof. Ivan Halász DSc.

V rámci dvoch kolokvií diskutovali zúčastnení o obsahovom, metodologickom a ideovom posune v pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti svojich pracovísk, ktoré sa v česko-slovenskom a maďarskom priestore venujú výlučne alebo čiastočne aj právnej histórii. Jednotlivé pracoviská predstavili v rámci

prvého všeobecnejšieho kolokvia svojich členov a ich pedagogickú a vedecko-výskumnú profiláciu, vyučované predmety, projekty, aktivity či publikácie. V rámci druhého kolokvia sa diskutovalo o užšie zameraných témach, ktoré sa týkali aktuálnych výziev, smerovania a inšpirácií vo výučbe a výskume. Napríklad sa diskutovalo o tematickom zameraní zborníkov, témach plánovaných konferencií, grantových spoluprákach či študentsky orientovaných témach ako spolupráca so študentskými pomocnými vedeckými silami, komparácia doktorandského štúdia na Slovensku a v Česku, problematika vytvárania textov pomocou umelej inteligencie, podujatia a aktivity pre študentov, udržiavanie záujmu študentov o vzdelávanie sa v právnej histórii a i.

Z odborného hľadiska možno sumárne povedať, že na workshope sa diskutovalo o problémoch, trendoch a výzvach súčasnej právnej histórie, o peripetiách, ktoré postmoderná doba kladie na právnické štúdium, ako aj o napĺňaní excelentnosti vedeckej práce, a to na pozadí 30. výročia vzniku samostatných republík – Českej a Slovenskej, a s tým súvisiaceho vývoja právo-historickej vedy, diskurzu a výučby. Zároveň treba vyzdvihnúť priateľský rozmer podujatia, ktoré malo charakter „stretnutia katedier“ a kultivácie kolegiálnych vzťahov v česko-slovensko-maďarskej právo-historickej societe.

Z kultúrneho hľadiska nemožno opomenúť výklad na hrade Červený Kameň v prvý deň workshopu a v historickej časti mesta Trnava v druhý deň workshopu. Trnavská prehliadka bola zameraná na univerzitné dejiny Trnavy, keďže hostiteľská fakulta si v roku 2023 pripomína 25. výročie založenia obnovenej Právnickej fakulty ako duchovnej pokračovateľky historickej *Facultatis Iuridicae Universitatis Tyrnaviensis* založenej v roku 1667.

Diskusia zahájená na kolokviách sa rozvíjala na spoločenských stretnutiach v rámci večere v Medolandii v Dolne Krupej, známej v časoch Rakúsko-Uhorska pre rozárium európskeho významu, a obedov v Trnave, vrátane jarmočného obedu, ktorý účastníkov aj symbolicky preniesol do histórie. Trnava, prvé slobodné kráľovské mesto na území Slovenska (1238), ležala na križovatke obchodných ciest a mohla organizovať pravidelné sobotné trhy (z toho maďarský názov Szombathely) ako aj výročné jarmoky. Veríme, že pre účastníkov workshopu to bola symbolicky pekná bodka za týmto dvojdňovým podujatím.

Záverom aj týmto v mene organizátorov ďakujem všetkým prítomným za inšpiratívne postrehy, odborné poznatky, zaujímavé diskusie a v neposlednom rade za osobnú účasť a príjemnú spoločnosť.

Ingrid Lanczová

Modern Hungarian Legal History and the Impact of the European Legal Development on the Hungarian Law

Ve dnech 6.–8. listopadu 2023 hostila brněnská právnická fakulta maďarské právní historičky Prof. Dr. Eszter Cs. Herger a Dr. Patrícii Dominiku Niklai z Právnické fakulty Univerzity v Pécsi, kde vyučovaly předmět *Modern Hungarian Legal History and the Impact of the European Legal Development on the Hungarian Law*. O jeho absolvování byl značný zájem, zapsalo si ho 33 studentů.

Prof. Herger je významnou právní historičkou ve středoevropském prostoru, zakladatelkou a vedoucí výzkumné skupiny pro srovnávací právní dějiny (Dezső-Márkus-Forschungsgruppe für vergleichende Rechtsgeschichte), jejímž spolupracujícím členem je i vedoucí katedry Jaromír Tauchen.

Rechtshistorischer Dialog Wien – Budapest – Brünn

Na pozvání sesterské katedry právní historie vídeňské právnické fakulty se brněnští a budapešťští právní historici zúčastnili 6. listopadu 2023 ve Vídni přátelského setkání s názvem „*Rechtshistorischer Dialog Wien – Budapest – Brünn*“, na kterém prezentovali výsledky svého aktuálního výzkumu.

Jaromír Tauchen přednesl příspěvek na téma „*Vladimír Kubeš – eine vergessene Persönlichkeit, die Brünn und Wien verbindet*“, David Kolumber na téma „*Czechoslovak Judiciary under Communism*“ a Jan Kabát na téma „*Die Juristentage in der Tschechoslowakei in der Zwischenkriegszeit*“.

Lenka Šmídová Malárová, Milan Dobeš, Jaromír Tauchen, Jan Kabát, David Kolumber

SEZNAM OBHÁJENÝCH KVALIFIKAČNÍCH PRACÍ Z PRÁVNÍ HISTORIE A ŘÍMSKÉHO PRÁVA V ROCE 2023

Katedra právních dějin, Právnická fakulta, Univerzita Karlova

Charakter vlastnictví v právu římském a občanském (*Veronika Termerová*)
Kupní smlouva v právu římském a soudobém (*Jana Šicnerová*)
Vývoj českého vodního práva a právních vztahů spojených s vodou (*Michael Urban*)
Ideál či zrcadlo? Principy a ideje Ústavy 9. května a ústavy z roku 1960 a jejich odraz v trestním a občanském právu (*Tereza Blažková*)
Místní lidové soudy (1961–1970) – socialistický experiment v teorii a praxi (*Jindřich Špergl*)
Postavení Slovenské národní rady (*Jakub Maule*)
Glosátoři a komentátoři ve Strahovské knihovně (*Marek Novák*)
Majetkové dopady rozvodů v době císařské (*Lenka Skoupá*)
Zásada superficies solo cedit v dějinném kontextu (*David Čížinský*)
Právní úprava skončení manželství rozvodem v letech 1918–1963 ve srovnání se současnou právní úpravou (*Anna Rubricusová*)
Základní principy řeholního práva latinské církve (*Štěpán Tretera*)
Stíhání majetkových trestných činů v Československu 1948–1990 (*Karel Rohr*)

Katedra dějin státu a práva, Právnická fakulta, Masarykova univerzita

Acta correctoris cleri – Agenda církevního trestního soudu na počátku 15. století (*Veronika Ondrášková*)
Cesta do soudcovského taláru (*Anna Vacková*)
Československo ve válečném stavu v právněhistorických souvislostech (*Aleš Urbánek*)
Dědické právo dle OZ 1950 se zaměřením na komparaci se současnou právní úpravou (*Jan Mikulín*)
Formování moderní české právní terminologie (*Ondřej Vespalec*)
Hybridní povaha darování na případ smrti (*Denisa Uhrová*)
Legata a fideicommissa jako předobraz odkazu v současném OZ (*Terezie Šíbllová*)
Menšinové právo první republiky a jeho realizace na Těšínsku (*Markéta Hebelková*)
Nejvyšší správní soud, jeho společenská úloha v době první republiky a jeho odkaz novodobé společnosti (*Eva Nečasová*)
Politický proces a jeho audiovizuální prezentace (*Tereza Vlková*)
Právní úprava skončení manželství rozvodem v letech 1918–2012 ve srovnání se současnou právní úpravou (*Jakub Blažek*)
Procesy s československými letci západního odboje (*Michal Oravec*)
Procesy s příslušníky Komunistické strany Československa v období 1. ČSR na Jižní Moravě (*Klára Pospíchalová*)
Recepce rakouského právního řádu (*Jaroslav Hertl*)
Římskoprávní prvky u odkazů ve francouzském právu (*Dagmar Havlíková*)
Služba v cizím vojsku (*Marek Pieter*)
Spory z nekalé soutěže a koncern Baťa (*Jitka Gregorová*)
Státní správa soudů v období socialismu (*Petra Sukupová*)
Vliv omylu v pohnutce na právní účinky posledních pořízení v římském a domácím právu (*Dita Čoláková*)
Zákon o obraně státu z roku 1936 a navazující opatření (*František Kocián*)
Ženy a vězeňství ve 20. století (*Jana Jančurová*)

Boj domazlických Chodů za zachování práv a svobod přiznaných jim královskými privilegii (*Marek Szabo*)

Činnost a agenda notáře v českých zemích od roku 1848 do současnosti (*Erik Mrzena*)

Historický vývoj rybníkářství a rybářského práva v českých zemích se zaměřením na jihočeský region od počátků do roku 1992 (*Lucie Šebestová*)

Japonské rodinné právo v historickém vývoji (*Hana Pálková*)

Kodifikace občanského práva v českých zemích v letech 1918–1964 (*Erik Tůma*)

Komparativní studie trestního práva procesního (na pozadí tr. ř. 119/1873 ř. z. a tr. ř. 87/1950 Sb.) (*Michal Polák*)

Nauka o služebnostech v římském právu (*Eliška Lukačiková*)

Notářská veřejná listina v českých zemích (historie a současnost) (*Martina Vachušková*)

Odpovědnost dlužníka při reálných kontraktech (*Adam Zajačik*)

Organizace StB v letech 1945–1989 a její právní úprava (*Daniel Komárek*)

Otroctví v římském právu (*Jiřina Pavlovičová*)

Postavení ženy v římském právu (*Tomáš Shrbený*)

Pracovní právo v letech 1948–1965 a jeho právní úprava na našem území (*David Roubal*)

Právní struktura římské rodiny (*Jakub Hrabec*)

Právní úprava držení a nošení zbraní od roku 1918 po současnost (*Tomáš Matouš*)

Právní úprava organizace armády, policie a četnictva v 2. polovině 19. století (*Jan Pettrich*)

Právní úprava osobního vlastnictví v československém právu v letech 1964–1990 (*Jakub Holubec*)

Právní úprava silnic a cest v Československu od roku 1918 do roku 1992 (*Štefan Grešo*)

Pražský notariát v období První republiky (*Jan Karabec*)

Rodinný fideikomis šlechty v českých zemích na příkladu svěřenského nástupnictví na bývalých schlikovských panstvích Kopidlno a Staré Hradky (*Michal Novotný*)

Římské dědické právo (*Anna Šmrhová*)

Spolek notářů československých (*Radka Růžičková*)

Symbol a symbolika v právu (*Igor Bibko*)

Trestní proces na pozadí trestních řádů a trestní soudnictví v druhé polovině 19. století (*Petra Březinová*)

Tresty v římském právu (*Petr Minář*)

Vývoj poštovního práva, poštovní správy a její organizace v 19. století (*Roman Matoušek*)

Vývoj práva myslivosti na českém území od 2. pol. 18. století až po současnost (*Jiří Knapp*)

Země České Koruny a jejich správa v husitské revoluci (*Martin Pánek*)

Katedra teorie práva a právních dějin, Právnická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci

Vývoj institutu pytláctví (*Ondřej Cehák*)

Nepřikázané jednatelství a vztah se souvisejícími instituty (*Pavel Tůma*)

Úprava rodinného práva v Manuově zákoníku (*Michaela Zajícová*)

Pojištění a pozůstalost v historicko-komparativních souvislostech (*Filip Zátopek*)

Dědické právo a dobré mravy z historicko-komparativní perspektivy (*Barbora Švejnhová*)

Katedra dejín práva, Právnická fakulta, Trnavská univerzita v Trnave

Držba a vydržanie v Československu 1948–1989 (*Eliška Vrablecová*)

Inštitút sudcov z ľudu a laicizácia súdnictva v totalitnom Československu (*Michal Domanický*)

Komparácia zásadných východísk Ústavnej listiny Československej republiky a Ústavy Československej socialistickej republiky (*Diana Lešková*)

Perzekúcie odporcov komunistického režimu v ČSR a právne postavenie štB (*Lenka Lepotová*)

Politický monsterproces s Miladou Horákovou a spol. (*Monika Černá*)

Postavenie otrokov pred a po občianskej vojne v USA (*Radka Karellová*)
Pracovná disciplína a jej miesto v pracovnom práve od roku 1965 (Filip Jakubovič) Autoritatívny štát v Španielsku (1936–1975) (*Adrián Kačur*)
Pracovné právo v Protektoráte Čechy a Morava (*Romana Moravčíková*)
Právna úprava autorského práva na území Slovenska v rokoch 1918–1993 (*Sebastián Gonda*)
Princípy rímskeho a slovenského civilného procesu – porovnanie (*Karin Kovačičová*)
Princípy Ústavy Spojených štátov amerických (*Katarína Danišová*)
Sociálnoprávna ochrana dieťaťa a jej vývoj od druhej polovice 20. storočia do súčasnosti (*Patrik Gerhát*)
Trestné činy proti majetku v socialistickom vlastníctve (*Denisa Dobáková*)
Trestné činy proti slobode v totalitnom Československu (1948–1989) (*Veronika Poláková*)
Trestné právo ľudovej demokracie a socializmu (s prihliadnutím na vývoj skutkových podstát trestných činov sabotáž, hanobenie spojeneckého štátu a neoprávnené opustenie územia republiky) (*Soňa Bekényiová*)
Ústavný vývoj Francúzska v začiatočnom období revolúcie (1789–1791/1792) (*Monika Gulašová*)
Vyhľadávanie a vyšetrovanie v dejinách trestného procesu na území (*Tomáš Tirpák*)
Výkonná moc v Spojených štátoch amerických a na Slovensku – porovnanie (*Jana Nosková*)
Vývoj dedičského práva na území Slovenska v rokoch 1964 až 1992 (*Barbora Hudeková*)
Vývoj doktríny zodpovednosti za úrazy pri výkone športovej činnosti (*Martin Korsák*)
Vývoj právnej úpravy trestu smrti v rokoch 1918–1990 (*Rastislav Lalinský*)
Vývoj právnej úpravy vysokého školstva na území Slovenska (*Patrik Ambrus*)
Vývoj retribučného súdnictva a vybrané otázky československej retribučnej problematiky v rokoch 1945–1947 (*Dominik Chamout*)
Vznik manželstva a premeny inštitútu manželstva na území Slovenska v 20. storočí (*Adam Horník*)
Zánik ČSFR a vznik SR (*Kornel Ballabáš*)
Zľudovenie súdnictva počas rokov 1948–1989 (*Ľuboš Búžik*)

Katedra dejín štátu a práva, Právnická fakulta, Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica

Automobil a jeho cesta československým právnym poriadkom (*Benjamín Mazanka*)
Dištriktuálny banský súd v Banskej Štiavnici a jeho činnosť v 18. storočí (*Beáta Maruniaková*)
Genéza úrokov v rímskom práve (*Natália Oračková*)
Inkvizičné procesy v Európe (*Dominika Vilhanová*)
Inštitút imunity z aspektu právnych dejín Uhorska a I. ČSR (*Klára Kolečanská*)
Justiniánska kodifikácia (*Lívia Bogárová*)
Kodifikácie rodinného práva na našom území (*Nikola Dejóvá*)
Ladislav Nižňanský pred trestnými súdmi (*Aneta Bálintová*)
Meno a priezvisko vo svetle práva a feministických ideí (*Dominika Kučerová*)
Mestské knihy a zápisy mestských práv (*Milan Weissenpacher*)
Občianstvo v antickom Ríme (*Oliver Guraj*)
Operácia Anthropoid očami práva (*Nad'a Lányová*)
Osvojenie – právno-historická analýza (*Martina Fekiačová*)
Otroctvo v USA (*Filip Haluška*)
Politicko-právne dôsledky Mníchovskej dohody a Viedenskej arbitráže (*Monika Halušová*)
Právna obyčaj (*Šimon Jaroš*)
Protihabsburské stavovské povstania a Uhorské štátne právo v 17. a 18. storočí (*Tadeáš Konečný*)
Radbruchova formula (*Dominika Hudáková*)
Štátny režim a politický systém na Slovensku 1939–1945 (*Denisa Strečková*)
Teoretické aspekty výhrady svedomia (historickoprávny pohľad) (*Anna Lacová*)
Trestné činy proti náboženstvu a mravnosti v mestských komunitách v období feudalizmu (*Emma Zagorová*)
Trestné činy proti životu a zdraviu v mestských komunitách v období feudalizmu (*Daniela Rybanská*)
Ukladanie trestu smrti v Československu (*Zuzana Rosičová*)

Ústavy gréckych poleis (*Marian Nagy*)
Užívacie vecné práva k cudzej veci (*Kristína Genšorová*)
Vladimír Clementis – popravený politik a diplomat (*Šimon Mikluš*)
Význam a vývoj územno-správneho členenia v antických štátoch (*Miloš Sedlaček*)
Vznik a vývoj anglického parlamentu (*Laura Kučiková*)
Vznik a vývoj matrik na území dnešného Slovenska do roku 1950 (*Monika Hederová*)
Vznik Spojených štátov amerických – právne aspekty (*Adam Bako*)
Žena vo feudálnom práve (*Petra Keprtová*)

Katedra dejín štátu a práva, Právnická fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Trest odňatia slobody na doživotie v Československej republike (*Roland Kuka*)
Proces unifikácie trestného práva v období po II. Svetovej vojne (*Luboslav Mišaga*)
Koncilové hnutie v Katolíckej cirkvi (*Ester Marettová*)
Koncilové hnutie v Katolíckej cirkvi (*Dominik Korytko*)
Crimina publica (*Jozef Babčan*)
Trest smrti v rímskom práve (*Katarína Ďuricová*)
Trianonská mierová zmluva (*Milan Nohaj*)
Proces unifikácie trestného práva v období po II. Svetovej vojne (*Nicolas Vernus*)
Trianonská mierová zmluva (*Alexander Czap*)
Napoleon Bonaparte a reformy súkromného práva (*Filip Hromada*)
Versailleská mierová zmluva z roku 1919 (*Máro Dufala*)
Chammurapiho zákonník (*Karolína Špesová*)
Formovanie štátnej hranice Československej republiky po prijatí Versaillskej zmluvy (*Sára Holková*)
Inkvizícia a čarodejnícke procesy v Európe (*Zuzana Šeligová*)
Trestné činy proti životu (historický vývoj v rokoch 1918–1950) (*Nikola Zapalačová*)
Vývoj trestu odňatia slobody v rokoch 1918–1990 (*Martina Manduláková*)
Štátna organizácia orientálnych despocií (*Silvia Adamíková*)
Versailleská mierová konferencia (*Radka Ďurišinová*)
Zjednotenie Nemecka v 19. storočí (*Jakub Šesták*)
Vznik diktátorských režimov v krajinách západnej Európy v 20. Storočí (*Kristián Šimko*)
Právny inštitút manželstva podľa kánonického práva a rímskeho súkromného práva (*Mária Sendeková*)
Rímskoprávne inštitúty a ich vplyv na vývoj súčasného práva (*Magdaléna Sedláčková*)
Inkvizičné procesy v Európe (*Štefan Bachleda*)
Reformy Márie Terézie a Jozefa II. (*Nikola Szaniszlóová*)

UPOZORNĚNÍ

Dovolujeme si členům Evropské společnosti pro právní dějiny, z. s., připomenout každoroční povinnost uhradit členský příspěvek ve výši 500 Kč.

Částku převádějte prostřednictvím bankovního převodu na účet č. 253131164/0300, který je veden u ČSOB. (IBAN CZ500300000000253131164); SWIFT kód CEKOCZPP.

Jako variabilní symbol uvádějte datum narození a do poznámky u platebního příkazu uveďte vaše jméno a příjmení.

Bulletin vydává v elektronické formě Evropská společnost pro právní dějiny, z.s., která je zapsána ve spolkovém rejstříku vedeném u Krajského soudu v Brně v oddílu L, vložce číslo 14047.
Sídlo sekretariátu: Foltýnova 2, 635 00, Brno, Česká republika, IČ: 26555620.
Redaktor: Jaromír Tauchen; členové redakční rady: Karel Schelle, Ondřej Horák, Jaromír Tauchen.
Kontaktní email: info@historyoflaw.eu
Bulletin vychází minimálně čtyřikrát ročně. Archiv starších čísel je dostupný na www.historyoflaw.eu
ISSN 2464-4889